

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Īpašā pievienotās vērtības nodokļa piemērošana elektronikas precēm

08.02.2024.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma (turpmāk – likums) 143.¹ pantā noteikts, ka īpašo pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) piemērošanas režīmu (tā saukto PVN apgriezto maksāšanas kārtību) piemēro sākot ar:

1. Ar 2016. gada 1. aprīli mobilajiem telefoniem, planšetdatoriem un klēpj datoriem, integrālās shēmas ierīcēm (tai skaitā mikroprocesoriem un centrālo procesoru blokiem),
2. Ar 2018. gada 1. janvāri arī spēļu konsolēm.

1. Nosacījumi īpašā PVN piemērošanas režīma piemērošanai

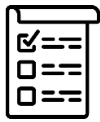
Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 199. a panta 1. punkta d) apakšpunktā minētās preces, kuru piegādēm dalībvalstis var piemērot īpašo PVN piemērošanas režīmu, ir integrālās shēmas ierīces, piemēram, mikroprocesori un centrālie procesoru bloki **pirms to integrēšanas** galapatēriņam paredzētajos produktos.

Tātad, ja integrālās shēmas ierīces ir iebūvētas precē, kas nav likuma 143.¹ panta pirmajā daļā minētā prece, piemēram, televizorā, drukas iekārtā, kopētājā, monitorā, pulkstenī, kalkulatorā, bezvadu piekļuves punktā, galda telefonā, automašīnā, motociklā, apkures katlā, DVD un CD atskaņotājā, pastiprinātājā, elektroniskajā termometrā, kafijas aparātā, LED spuldzītē vai tml., šādas preces piegādei likuma 143.¹ pants nav piemērojams.

No 2016. gada 1. aprīļa likuma 143.¹ pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms attiecināms uz mobilo telefonu, klēpj datoru, planšet datoru un no 2018. gada 1. janvāra arī uz spēļu konsoļu aksesuāriem (piemēram, akumulatoriem, savienotājkabeļiem, lādētājiem), ja tie tiek pārdoti komplektā ar šīm ierīcēm. Savukārt, ja aksesuāri tiek pārdoti atsevišķi, to piegādēm piemērojama PVN vispārīgā maksāšanas kārtība. Analogiski ir vērtējama arī mobilajos telefonos, klēpj datoros, planšet datoros iepriekš instalētas programmatūras piegāde: ja tā tiek piegādāta vienā komplektā (*OEM (Original Equipment Manufacturer)*) ar mobilo telefonu, klēpj datoru, planšet datoru un lietojama ar šo ierīci, tad visai komplekta vērtībai piemērojams likuma 143.¹ pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms, savukārt, ja atsevišķi – programmatūras piegādei piemērojama vispārīgā PVN maksāšanas kārtība.

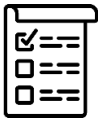
Preču daļām vai sagatavēm, kas nav integrālo shēmu ierīces un kuru pielietojums, funkcija un gala produkts būs attiecīgi mobilais telefons, klēpj dators, planšet dators vai spēļu konsole, kuru piegāde notiks atsevišķi no mobilā telefona, planšet datora, klēpj datora vai spēļu konsoles, nav piemērojams likuma 143.¹ pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms.

1. piemērs

Mobilo telefonu rezerves daļām (piemēram, displejs, stikls), kuru piegāde notiek atsevišķi no mobilā telefona piegādes, nav piemērojams likuma 143.¹ pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms. Līdz ar to šādu preču piegādei piemērojama vispārīgā PVN maksāšanas kārtība.

2. Norēķini

Samaksu par iegādātajām precēm preču saņēmējs veic bez PVN, izmantojot **bezskaidras naudas norēķinus**.

Maksājumi ar **kredītiestāžu maksājumu kartēm** ir uzskatāmi par bezskaidras naudas norēķiniem.

Norēķini ar **dāvanu kartēm** netiek uzskatīti par bezskaidras naudas norēķiniem.

3. PVN rēķina izrakstīšana

Minēto preču piegādēm iekšzemē (Latvijas Republikas teritorijā) **PVN valsts budžetā maksā šo preču saņēmējs**, ja preču piegādātājs un preču saņēmējs ir reģistrēti PVN maksātāji, savukārt preču piegādātājs izraksta PVN rēķinu bez PVN, ar atsauci "nodokļa apgrieztā maksāšana".

Mazumtirgotājs atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "Grāmatvedības kārtošanas noteikumi" VIII nodaļā noteiktajam grāmatvedības organizācijas dokumentos nosaka kārtību, kādā ir noformējams rēķins un piemērojams PVN saistībā ar šajā metodiskajā materiālā minēto preču tirdzniecību, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par pārdošanas procesa norisi.

Mazumtirdzniecība atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā esošai informācijai ir jaunu un lietotu preču tālākpārdošana (pārdošana bez pārveidošanas) galvenokārt plašai sabiedrībai personiskam vai māsaimniecības patēriņam vai izmantošanai, ko veic veikalos, kioskos, tirdzniecības vietās, tirgos, standos u.tml., kā arī mazumtirdzniecība, ko veic uzņēmumi, kas izpilda tirdzniecību pa pastu, ielu pārdevēji un apkārtceļojošie sīktirgotāji, patērētāju kooperatīvi, izsoļu nami u.tml. Mazumtirdzniecības uzņēmums ir uzņēmums, kura galvenais darbības veids ir mazumtirdzniecība.

Vairumtirdzniecība atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā esošai informācijai ir jaunu un lietotu preču tālākpārdošana (pārdošana bez pārveidošanas) mazumtirgotājiem vai citiem vairumtirgotājiem, profesionāliem lietotājiem un iestādēm. Iekļauj arī vairumtirdzniecības starpnieku, aģentu vai brokeru darbību preču pārdošanā.

Ja preču pircējs, reģistrēts PVN maksātājs, iegādāsies šī metodiskā materiāla minētās preces mazumtirdzniecībā (gala patēriņam vai izmantošanai) ar kredītiestādes maksājumu karti, bet preču pārdevējam, reģistrētam PVN maksātājam, pierādāmu iemeslu dēļ nav iespējams pārliecināties, ka pircējs ir reģistrēts PVN maksātājs, tad preču pārdevējs minēto preču piegādēm piemēro vispārīgo PVN maksāšanas kārtību vai arī izraksta pircējam, reģistrētam PVN maksātājam, avansa rēķinu, piemērojot likuma 143.¹pantā minēto īpašo PVN piemērošanas režīmu, un preču pircējam samaksa jāveic ar kredītiestādes pārskaitījumu.

2. piemērs

SIA "Skaistie nami", reģistrēts PVN maksātājs, 2016. gada 2. aprīlī dod rīkojumu avansa norēķinu personai iegādāties atbilstošas kvalitātes mobilo telefonu sadarbības partnera (reģistrēta PVN maksātāja) veikalā.

Ņemot vērā, ka no 2016. gada 1. aprīļa mobilo telefonu piegādei piemēro īpašo PVN piemērošanas režīmu, SIA "Skaistie nami" avansa norēķinu personai, pērkot mobilo telefonu veikalā, jāpaziņo pārdevējam, ka tas tiek iegādāts uz juridiskas personas (reģistrēta PVN maksātāja) vārda, jālūdz izrakstīt PVN rēķins bez PVN ar norādi "nodokļa apgrieztā maksāšana". Ja mobilā telefona pārdevējam nav iespējams pārliecināties, ka pircēja pārstāvis ir reģistrēta PVN maksātāja pārstāvis, tad preču pārdevējs minēto preču piegādēm piemēro vispārīgo PVN maksāšanas kārtību vai arī izraksta pircējam avansa rēķinu ar īpašo PVN piemērošanas režīmu, par kuru maksājums ir jāveic ar kredītiestādes pārskaitījumu.

4. Norādīšana PVN deklarācijā

Darījumus, uz kuriem attiecas PVN apgrieztā maksāšanas kārtība, PVN deklarācijā par taksācijas periodu un tās pielikumos uzrāda šādi:

- **preču pārdevējs** piegādāto preču vērtību norāda PVN deklarācijas 41.¹ rindā un informāciju par darījumu norāda deklarācijas pielikuma PVN 1 pārskata III daļā;
- **preču pircējam** no saņemto preču vērtības ir jāaprēķina PVN 21 procenta apmērā, kas jānorāda PVN deklarācijas 52. un 62. rindā (ja iegādātā prece nav paredzēta ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tad arī 66. rindā), kā arī jāatšifrē PVN deklarācijas pielikuma PVN 1 pārskata I daļā ar kodu "R4";
- reģistrēti PVN maksātāji (pārdevējs un pircējs) PVN deklarācijas pielikuma PVN 1 pārskata I daļā un III daļā atsevišķi **norāda katru attaisnojuma dokumentu** par jebkādu vērtību.

Vēršam uzmanību, ka šis metodiskais materiāls ir attiecināms tikai uz tādu elektronikas preču, kas minētas likuma 143.¹ pantā, piegādēm. Šī metodiskā materiāla pielikumā esošajā tabulā ir uzskaitītas tipiskākās elektronikas preces ar Kombinētās nomenklatūras kodiem, kurā katrai precei ir dota norāde (1. ailē), vai tās piegādei no 2016. gada 1. aprīļa un 2018. gada 1. janvāra piemērojams likuma 143.¹ pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 02.03.2016.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 08.02.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt VID [elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"

LIKUMA 143.¹PANTĀ MINĒTAIS ĪPAŠAIS PVN PIEMĒROŠANAS REŽĪMS ELEKTRONIKAI

Likuma 143.¹pantā minētais īpašais PVN piemērošanas režīms attiecināms arī uz arī piegādes izmaksām, kas saistītas ar iekļauto preču piegādi, ja tās iekļautas šo preču vērtībā.

Nepabeigti izstrādājumi ir klasificējami kā pabeigti, ja tiem piemīt nokomplektētas vai gatavas preces pamatīpašības, piemēram, planšetdatori bez atmiņas

Vai piemērojams 143. ¹ pants	Prece	Kombinētās nomenklatūras kods
--	-------	----------------------------------

MOBILIE TĀLRUŅI

Tādu mobilo tālrunu piegāde, kas ir ierīces, kuras pagatavotas vai pielāgotas, lai nodrošinātu pieslēgumu licencētam tīklam un kuras darbojas noteiktās frekvencēs, un kurām var būt vai var nebūt cits pielietojums

	Mobilie tālruņi t.sk. Viedtālruņi, Satelīttelefoni- KN 8517 12 00 (skatīt arī regulu Nr 717/2009)/ 8517 18 00 00	8517 12 00 90
143. ¹ pants	Mobilie tālruņi, kas var tikt lietoti mobilajā tīklā ar vai bez abonēšanas	
143. ¹ pants	Viedtālruņi	8517 12 00 90
143. ¹ pants	Satelīttelefoni	8517 12 00 90
143. ¹ pants	Mobilie tālruņi aprīkoti ar aksesuāriem vienā komplektā, piemēram, ar telefona lādētāju 8504403090, akumulatoru (litija-jonu 85076000), aizsargvāciņu vai brīvroku komplektu (85182) u.c.	
Pantu nepiemēro	Mobilo tālrunu daļas, kas nav integrālo shēmu ierīces un kuru pielietojums, funkcijas un gala produkts būs mobilais tālrunis	
Pantu nepiemēro	Rācijas, piemēram, Motorola u.c.	8517 62 00 90
Pantu nepiemēro	Navigācijas aprīkojums ar GPS (Global Positioning System), piemēram, Garmin, Tomtom. Tikai GPS uztvērēji bez datu/balss pārraides	8526 91 20 99
Pantu nepiemēro	Linijsatelīta aparāti, kuru korpusi ir savienoti ar telefona līnijas vadu un kas aprīkoti ar bezvadu klausulēm	8517 11 00 00
Pantu nepiemēro	Wi-Fi tālruņi, ja vien nav paredzēti arī lietošanai mobilajā tīklā	8517 11 00 00
Pantu nepiemēro	Maršrutētāji jeb rūteri ar SIM karti	8517 62 00 90
Pantu nepiemēro	USB modēmi ar SIM karti/ 3G datu karti	8517 62 00 90
Pantu nepiemēro	Mobilā tālruņa aksesuāri, ja tiek pārdoti atsevišķi no ierīces un nav iekļauti vienā komplektā ar ierīci	
Pantu nepiemēro	Valkājamas viedaprocēs (smart gear and wearables), ar vai bez pieslēguma licencētam tīklam, piemēram, fitnesa aproces	8517 69 90 90

PLANŠETDATORI, KLĒPJEDRĪKI

	PLANŠETDATORI	8471 30 00 00
143. ¹ pants	MAC OS (operating system) iPad, iPod Touch u.c. planšetdatori	8471 30 00 00
143. ¹ pants	Android OS Planšetdatori	8471 30 00 00
143. ¹ pants	Windows OS Planšetdatori	8471 30 00 00
143. ¹ pants	E-book (E grāmatu lasītāji), piemēram, Amazon Kindle un citi t.s. PDA (adrešu grāmatas, elektroniskās dienasgrāmatas)	8543 70 90 99
143. ¹ pants	Planšetdatori, kuri aprīkoti ar aksesuāriem vienā komplektā, piemēram, ar lādētāju 8504403090, akumulatoru (litija-jonu 85076000), aizsargvāciņu vai klaviatūru 8471606090 u.c.	
143. ¹ pants	Planšetdatori, kuri aprīkoti ar papildus funkcijām, piemēram, navigācija, skeneri, biometriskie skeneri vai point of sale (POS)	8471300000
Pantu nepiemēro	Kalkulatori	8470 10 00 00
Pantu nepiemēro	iPod MP4 atskaņotāji	8521 90 00 90
Pantu nepiemēro	Navigācijas iekārtas, GPS ierīces, piemēram, Garmin, Tomtom.	8526 91 20 99
Pantu nepiemēro	MP3 atskaņotāji	8519 81 95 90
Pantu nepiemēro	MP3 atskaņotāji ar radio funkciju	8527 13 99 00
Pantu nepiemēro	MP4 atskaņotāji ar video funkciju ar vai bez radio funkcijas	8521 90 00 90
Pantu nepiemēro	Fotorāmji	8528
Pantu nepiemēro	Skārienjutīgie/ interaktīvie ekrāni, piemēram, WACOM	8528 51 00 90
Pantu nepiemēro	Mehānisko transportlīdzekļu multivides centri	8528 59 40
Pantu nepiemēro	Planšetdatoru aksesuāri, ja tiek pārdoti atsevišķi no ierīces un nav iekļauti vienā komplektā ar ierīci	
Pantu nepiemēro	Speciālās pārnēsājamās ierīces/termināli, kuru ražotāja noteiktā speciālā funkcija ir, piemēram, svītru kodu lasītāji un datu uzkrājēji, biometriskie skeneri, pirkstu nospiedumu lasītāji, portable point of sale (mPOS) u.c.	

	KLĒPJĀDATORI	8471 30 00 00
143. pants	Macbook, notebook, netbook, minibook, Chromebook, ultrabook u. c., kuri pēc lieluma un svara ir pārnēsājami.	8471 30 00 00
143. pants	Klēpjādatu aksesuāri vienā komplektā ar ierīci, piemēram lādētājs 8504 40 30 90, datorpele 8471607090 u.c.	
143. pants	Iepriekš instalētā programmatūra, piemēram Microsoft Windows OS OEM (Original Equipment Manufacturer), kā arī cita OEM programmatūra, ja tiek pārdota vienā komplektā ar ierīci un lietojama ar šo ierīci	
	Klēpjādatu daļas, ja tās nav integrālās shēmas ierīce	
Pantu nepiemēro	Klēpjādatu aksesuāri, piemēram, lādētāji, datorpeles, kursorbumbas (trackballs), kursorsviras (joysticks), ja tiek pārdotas atsevišķi no ierīces un nav iekļautas vienā komplektā ar klēpjādatu	8471 60 70 90
Pantu nepiemēro	Programmatūra, ja tiek pārdota atsevišķi no ierīces un nav iekļauta vienā komplektā ar ierīci	
Pantu nepiemēro	Klēpjādatu daļas, ja tiek pārdotas atsevišķi no ierīces un nav iekļautas vienā komplektā ar ierīci, izņemot iepriekš minētās iekļautās klēpjādatu daļas un integrālās shēmas	

	DATORSISTĒMAS - personālie, galda datori, serveri, disku masīvi (datu glabātuves)	8471
Pantu nepiemēro	Personālie un galda datori	8471 49 00 90
Pantu nepiemēro	Serveri, disku masīvi un datu glabātuves, t.sk. personīgai lietošanai, piemēram, NAS Western Digital, Synology 8471 70 20 90 u.c.	8471
Pantu nepiemēro	All-In-One (AIO) datorsistēmas, piemēram, iMac, HP Envy u.c.	8471 49 00 90
Pantu nepiemēro	Citādas datorsistēmas	8471 41 00 90
Pantu nepiemēro	Datorsistēmu sagataves, kuru pielietojums, funkcija un gala produkts būs datorsistēmas. Piemēram, 8473 30 (daļas un piederumi mašīnām, kas minētas pozīcijā 8471)	
Pantu nepiemēro	Iepriekš instalētā programmatūra, piemēram, Microsoft Windows OS OEM, kā arī cita programmatūra, ja tiek pārdota vienā komplektā ar ierīci un lietojama ar šo ierīci	
Pantu nepiemēro	Aksesuāri, piemēram, datorpele 8471607090, klaviatūra 8471606090, skaļruņi 8518, ja tiek pārdoti komplektā ar ierīci	
Pantu nepiemēro	Datorsistēma ar monitoru/-iem, ja monitors/-i tiek pārdots/-i komplektā ar ierīci.	8528
Pantu nepiemēro	Datorsistēmas daļas, kas nav integrālās shēmas	8471
Pantu nepiemēro	Datorkorpuss ar vai bez barošanas bloka PSU (Power Supply Unit)	8473 30 80 00
143. pants	Mātes plate MB (Motherboards) Printed Circuit Board (PCB)	8473 30 20 00
143. pants	Grafiskās kartes/Videokartes VGA (Video Graphics Array (VGA))	8471 80 00 00
143. pants	Skaņas kartes (sound card)	8471 80 00 00
143. pants	Datoratmiņa RAM (random-access memory) moduļi/ RAM bloki	8473 30 20 00
143. pants	Centrālais procesors (Central Processor Unit)	8473 30 20 00
Pantu nepiemēro	Barošanās bloks PSU datorsistēmām	8504 40 30 90
143. pants	Tīkla kartes datorsistēmām	8517 62 00 90
Pantu nepiemēro	Datordiski HDD (hard disk drive) t.sk. ārējie HDD	8471 70 50 90
Pantu nepiemēro	Datordiski SSD (solid-state drive - HDD aizvietoājāji) t.sk. ārējie SSD	8471 vai/un 8523
Pantu nepiemēro	Programmatūra	
Pantu nepiemēro	Monitori	8528
Pantu nepiemēro	Projektori	8528 61 00 90
Pantu nepiemēro	Drukātāji	
Pantu nepiemēro	Skeneri	
Pantu nepiemēro	Tīklu produkti	
Pantu nepiemēro	Aksesuāri	

SPĒĻU KONSOLES

	SPĒĻU KONSOLES PVN piemērošana no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2017.gada 31.decembrim	9504 50 00 00
Pantu nepiemēro	Playstation, Playstation portable, X-box, Nintendo u.tml.	
Pantu nepiemēro	Spēļu konsoles aksesuāri vienā komplektā ar ierīci, piemēram, lādētāji, spēlēm un citām ievades ierīcēm	
Pantu nepiemēro	Spēles, piemēram, CD/DVD formātā	8523 49 45 00
	SPĒĻU KONSOLES PVN piemērošana no 2018.gada 1.janvāra	9504 50 00 00
143. pants	Playstation, Playstation portable, X-box, Nintendo u.tml.	
143. pants	Spēļu konsoles aksesuāri vienā komplektā ar ierīci, piemēram, lādētāji, spēlēm un citām ievades ierīcēm	
Pantu nepiemēro	Spēles, piemēram, CD/DVD formātā	8523 49 45 00

Informāciju sagatavoja	
Valsts ieņēmumu dienesta	
Nodokļu pārvaldes	
Pievienotās vērtības nodokļa daļa	